

Lapin ELY-keskuksen esitys oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kuntapaikoista

1087/10/2016

Kunnanhallitus 11.04.2016 § 85

Viime vuonna Suomeen saapui yli 32.000 turvapaikanhakijaa, joka on noin kymmenkertainen määrä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Sisäministeriön arvion mukaan noin kolmannes hakijoista saa oleskeluluvan eli heille tarvitaan noin 10.000 kuntapaikkaa tänä vuonna. Kuntiin on tulossa sijoitettavaksi myös Suomen vastaanottamat 750 kiintiöpakolaista sekä EU:n sisäisten siirtojen kautta tulevia pakolaisia. Turvapaikanhakijoiden määrän arvioidaan pysyvän korkeana jatkossakin ja osa tänä vuonna tulevista uusista turvapaikanhakijoista tulee saamaan oleskeluluvan vielä tämän vuoden puolella. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on arvioinut, että vuonna 2016 kansainvälistä suojelua saaville tarvittaisiin jopa 15.000 kuntapaikkaa. Tällä hetkellä sovittuja kuntapaikkoja Suomessa on vajaa 1.700.

Lapin ELY-keskuksella on tähän asti ollut sopimukset pakolaisten vastaanotosta Rovaniemen, Kemin ja Tornion kanssa ja sovittuja kuntapaikkoja niissä on yhteensä 120/vuosi. Lapissa turvapaikanhakijoita on kaikista maakunnista toiseksi eniten ja maakunnan väkilukuun suhteutettuna eniten. Tästä johtuen TEM:n Lapin ELY-keskukselle asettama kuntapaikkatavoite onkin varsin korkea: Lapin kuntiin tulisi voida sijoittaa yhteensä 892 pakolaista.

Lapin ELY-keskuksen oma arvio alueelta tarvittavista kuntapaikoista oleskeluluvan saaneille on hieman maltillisempi: noin 500-600 kuntapaikkaa. Arvio perustuu näkemykseen, että luvan saaneista noin 50-70 % haluaisi jäädä vastaanottokeskuksen sijaintipaikkakunnalle tai muualle Lappiin ja osa muuttaisi joka tapauksessa muualle Suomeen.

ELY-keskus on käynyt Ranuan kunnan kanssa neuvottelut 22.2.2016 kuntapaikoista. Neuvottelussa ELY-keskus on esittänyt Ranuan kunnalle sopimusta pakolaisten vastaanotosta siten, että Ranuulle tulisi 40 kuntapaikkaa/vuosi. Lapin ELY-keskus esittää lisäksi, että sopimuksen mukaiset kuntapaikat osoitetaan ensisijaisesti oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille, mutta niitä voidaan osoittaa myös kiintiöpakolaisille, mikäli kunta niin haluaa. Lapin ELY-keskus esittää myös, että uusien sopimusten voimassaoloaika on vähintään vuoden 2017 loppuun asti, jonka jälkeen sopimusta arvioidaan uudelleen.

Hallintokunnat ovat selvittäneet resursseja pakolaisten vastaanottamiseksi. Suurin ongelma on asianmukaisten toimitilojen puute. Perheryhmäkotien perustamisessa edellyttävien tilavaatimusten mukaisia toimitiloja on kunnan alueella hyvin vähän tarjolla ja mahdollisissa tiloissa olisi tehtävä muutostöitä.

Kuntakonsernilla ei ole em. tiloja tarjolla tällä hetkellä, joten tarvittavat tilat on löydettävä yksityiseltä sektorilta. Tukiasuntoja voidaan sitävastoin tarjota vapaina olevista kuntakonsernin vuokra-asunnoista.

Kunnan toimitiloissa ja erityisesti yläkoulun tiloissa on mittavat sisäilmaongelmat, jonka vuoksi syksyllä 2016 yläkoulu siirtyy väistötiloihin. Myös lukio siirtyy väistötiloihin. Em. syyn vuoksi opetustilojen järjestäminen tulee olemaan haastavaa jo nykyiselle oppilasmäärälle. Ryhmäkokoja joudutaan arvioimaan uudelleen ja tilojen yhteiskäyttöä joudutaan tehostamaan. Alaikäisille turvapaikanhakijoille on järjestettävä valmistavaa opetusta ja/tai perusopetusta nuoren koulutustaustasta riippuen.

Kuntapaikkojen järjestämisestä on pidetty useita neuvotteluja. Neuvotteluissa on todettu, että kunta ei kykene tämänhetkisinä rakenteilla ja resursseilla sitoutumaan em. perusteista johtuen ELY:n esittämään 40 kuntapaikkaan. Alaikäisten perheryhmäkotia ja tuettua asumista sekä koulutuksen järjestämistä ajatellen kunnalla olisi mahdollisuus sitoutua maksimissaan 20 kuntapaikkaan.

Esityslistan mukana jaetaan Lapin ELY-keskuksen 11.3.2016 päiväämä kirje sekä TEM:n kuntapaikkatavoitteet ELY-keskuksille 2016.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että Ranuan kunta tekee Lapin ELY-keskuksen kanssa sopimuksen enintään 20 kuntapaikasta/vuosi. Sopimus on voimassa vuoden 2017 loppuun asti, jonka jälkeen sopimusta arvioidaan uudelleen. Sopimusta voidaan tarkistaa myös kesken sopimuskauden, mikäli tarvittavien toimitilojen tilanne helpottuu.

Samalla kunnanhallitus toivoo, että kuntapaikat osoitetaan ensisijaisesti paikkakunnalla sijaitsevan nuorten tukiasumisyksikön oleskeluluvan saaville turvapaikanhakijoille.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Sirpa Hakala
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Valtuusto § 34

Esityslistan mukana jaetaan Lapin ELY-keskuksen 11.3.2016 päiväämä kirje sekä TEM:n kuntapaikkatavoitteet ELY-keskuksille 2016.

Päätösehdotus: Valtuusto merkitsee tiedoksi kuntapaikkapäätöksen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.